

BESPREEKNOTITIE

Aan: Leden van de Raadscommissie Bestuur en Middelen Medemblik
Cc: Harry Nederpelt
Van: R. Braaksma (GemeenteBelangen) en M. Raat (VVD)
Datum: 21 december 2016
Onderwerp: Vervolg aanpak Kasteel Radboud
Agendapunt:

Tijdens de commissievergadering van 12 januari 2017 willen we graag van gedachten wisselen met de andere commissieleden over bovengenoemd onderwerp.

Omschrijving situatie

Kasteel Radboud is de enige van de West-Friese burchten die nog bewaard is gebleven. Het kasteel is prachtig gelegen aan de kust van de voormalige Zuiderzee. Juist de ligging biedt de mogelijkheid om - naast de museale functie - allerlei andere activiteiten te ontplooiën in en rond het gebouw. Zo worden er regelmatig huwelijken voltrokken en partijen en/of presentaties georganiseerd. Tevens zijn er elk najaar de zgn. vertelconcerten waarbij een combinatie wordt gemaakt van muziekstukken en toepasselijke verhalen.

Voortraject

In 2014 heeft Denktank een kasteelvisie voor Radboud ontwikkeld. Mede door de stortvloed aan positieve aandacht beseft de Stichting Kasteel Radboud dat deze kasteelvisie kansrijk is en dat het ijzer gesmeed moet worden wanneer het heet is. Er zijn destijds al gesprekken met de gemeente Medemblik geweest en daar is gezamenlijk besloten dat de Denktank een Doetank moet worden. Het goed ontvangen visiedocument moet handen en voeten krijgen, omgevormd naar een uitvoerbaar Plan van Aanpak. De wethouder Toerisme heeft zijn steun toegezegd en er is een bedrag in de begroting van 2017 opgenomen.

Vervolg

Sinds de oprichting van Stadshavens Medemblik BV in april 2015 is gericht gezocht naar directe samenwerking tussen Stadshavens en kasteel Radboud. Met diverse partijen heeft inmiddels uitgebreid overleg plaatsgevonden om voor dit initiatief een zo breed mogelijk draagvlak te creëren en in kaart te brengen hoe partijen zo veel mogelijk kunnen profiteren van toekomstige samenwerking c.q. fusering.

Met deze wetenschap als drager is gericht bij de nieuw betrokken partijen geïnventariseerd waar het kasteel een meerwaarde functie kan invullen voor de activiteiten van deze partijen. Dit heeft geleid tot een plan van aanpak in het najaar van 2016. Dit plan van aanpak is ook als bijlage toegevoegd. Over dit plan van aanpak is overleg geweest tussen de gemeente Medemblik en de initiatiefnemers en betrokken partijen. Het plan wordt dan ook ondersteund door de volgende partijen: de gemeente Medemblik, de SMB (Stichting Monumenten Bezit -> de nieuwe eigenaar van Kasteel Radboud), de Stichting Kasteel Radboud, Stadshavens Medemblik, de Stichting Holland boven Amsterdam en de ondernemers van Medemblik.

Het toeristisch platform Medemblik wordt niet genoemd in dit overzicht, maar vormt ook een belangrijke speler.

Quick scan musea

In een infonota (IVR-16-04345) geeft het college aan akkoord te gaan met de aanpak quick scan musea. De gemeente stelt de quick scan samen met musea en andere betrokkenen op. Doel ervan is om de musea te laten voortbestaan. Ze zijn belangrijk voor Medemblik; er komen jaarlijks ca. 250.000 bezoekers. Zij zorgen voor klandizie in winkels, horeca en recreatieparken. De musea hebben natuurlijk ook cultuur-historische, educatieve en representatieve waarde.

Uit de infonota van het college blijkt volgens ons (GemeenteBelangen en VVD) dat er door het college voornamelijk wordt ingezet op een korte termijnoplossing voor de financiën van het kasteel. Wij willen ook graag kijken naar de lange(re) termijn.

Voor de volledigheid hebben we ook de motie (vreemd aan de orde van de dag) bijgevoegd, die op 5 juni 2014 door de gemeenteraad is aangenomen. Deze motie betrof vooral de publieke toegankelijkheid van Kasteel Radboud.

Oplossingsrichting

Graag gaan we met de portefeuillehouder (dhr. H. Nederpelt) en de commissieleden in gesprek over de toekomst van Kasteel Radboud. Ook nodigen we nadrukkelijk de betrokken partijen uit om in te spreken om zo een goed totaalbeeld te krijgen.

Vragen die we daarbij stellen:

1. Hoe zien de portefeuillehouder en de andere commissieleden de toekomst van kasteel Radboud (en de overige musea)?
2. Hoe kijken de portefeuillehouder en de andere commissieleden aan tegen het plan van aanpak dat door de initiatiefnemers is opgesteld.
3. Welke eigen inbreng vanuit de gemeente Medemblik wil het college (en de andere commissieleden) hieraan geven (niet alleen middelen (inzet personeel en evt. euro's), maar vooral visie en onderlinge relatie met de musea in Medemblik)? Dus meer een structurele oplossing i.p.v. een vooral korte termijn aanpak, hoezeer die laatste ook voor de kasteelfinanciën welkom zal zijn.

Aan de hand van de bespreking van deze bespreeknotitie op 12 januari 2017 overwegen wij een Motie Vreemd aan de orde van de Dag in te dienen of een initiatiefvoorstel te maken.

R. Braaksma (GemeenteBelangen) en M. Raat (VVD)

Bijlagen:

1. Plan van aanpak Kasteel Radboud
2. Infonota College van B&W, 3 november 2016
3. Motie van 5 juni 2014 Kasteel Radboud en publieke toegankelijkheid

Plan van aanpak Kasteel Radboud

Inleiding

Aanleiding voor deze nota is een aantal ontwikkelingen, die nauw met elkaar samenhangen:

- De financiële situatie van het kasteel biedt geen reëel uitzicht op een oplossing voor de nijpende financiële situatie van het kasteel als op de huidige weg wordt doorgegaan. Zelfs in het meest gunstige scenario blijft er een exploitatietekort, waardoor het beperkte restvermogen van Stichting Kasteel Radboud binnen korte tijd wordt opgesoupeerd en het voor de Stichting niet verantwoord is om voor 2017 en verdere jaren nog een huurovereenkomst aan te gaan. Dat betekent dus dat een ingrijpend plan van aanpak nodig is om openstelling van het kasteel voor publiek de komende jaren mogelijk te maken.
- De overgang van het eigendom van het kasteel van de Rijksgebouwendienst naar de Stichting Monumenten Bezit (SMB).
- De wens van de Gemeente Medemblik om te komen tot een gecoördineerde aanpak van City Marketing, promotie van Medemblik in de breedste zins des woords en het toerisme in het bijzonder.
- De oprichting van Stadshavens BV. Deze heeft inmiddels geleid tot een sterk toegenomen aantal bezoekers. Dit vertaalt zich in een toenemend aantal passanten in de havens en (een toenemend aantal) cruiseschepen dat Medemblik aandoet.

Het bovenstaande betekent dat een ingrijpend plan van aanpak nodig is om openstelling van het kasteel voor publiek de komende jaren mogelijk te maken. Zonder het kasteel verliest Medemblik een belangrijke attractie en wordt Medemblik voor passanten en cruiseschepen minder aantrekkelijk. Ook de wens van de Gemeente om Medemblik te promoten als aantrekkelijke plaats voor toerisme komt hiermee in het gedrang.

Sinds de oprichting van Stadshavens Medemblik BV april 2015 is gericht gezocht naar directe samenwerking tussen Stadshavens en kasteel Radboud.

Met diverse partijen heeft inmiddels uitgebreid overleg plaatsgevonden om voor dit initiatief een zo breed mogelijk draagvlak te creëren en in kaart te brengen hoe partijen zo veel mogelijk kunnen profiteren van toekomstige samenwerking.

Belanghebbenden

Belanghebbende partijen in een nieuw plan van aanpak zijn:

- De gemeente Medemblik.
Het kasteel is belangrijk voor het toerisme in Medemblik en vormt het gezicht van de stad. Vorig jaar trok het circa 22.500 bezoekers, nog afgezien van de evenementen die er jaarlijks plaatsvinden.
- De SMB.
Als nieuwe eigenaar van Kasteel Radboud heeft de SMB de verplichting op zich genomen het kasteel te onderhouden en zich in te spannen voor openstelling voor het publiek. Publieke openstelling betekent voor de SMB bovendien dat de verhuurbaarheid aan eventuele horeca-exploitanten sterk wordt bevorderd. Het is in het belang van de SMB dat de aantrekkelijkheid van het kasteel voor een horeca-exploitant groot blijft, omdat de SMB heeft aangegeven een huuropbrengst van € 50.000 per jaar nodig te hebben om het onderhoud van het gebouw op lange termijn te kunnen betalen.
- De Stichting Kasteel Radboud.
Deze Stichting is belast met de exploitatie van het kasteel maar beschikt zelf niet meer over voldoende financiële armslag. Het zou jammer zijn als deze problemen er de oorzaak van zouden zijn dat de Stichting ophoudt te bestaan.
- Stadshavens BV.
De aantrekkelijkheid van de haven is hoger als het kasteel open is. Gezamenlijke activiteiten en uitwisseling van diensten en bemanning kunnen bovendien zowel de omzet van de haven als die van de Stichting bevorderen.
- De Stichting Holland boven Amsterdam.
Deze Stichting heeft tot doel om Amsterdam toeristisch te ontlasten en te bevorderen dat een deel van de toeristen wordt verleid het gebied ten noorden van Amsterdam te bezoeken. Promotie en marketing van toerisme in Medemblik en omgeving is een belangrijk onderdeel van de activiteiten van deze Stichting.
- De ondernemers van Medemblik
Deze groep heeft zich de laatste jaren duidelijk geprofileerd en is op zoek naar een locatie van waaruit men zich nog beter kan profileren en marketen, met name de ondernemers, die aan toerisme gerelateerde goederen of diensten aanbieden.

Plan van aanpak

In hoofdlijnen bestaat het plan van aanpak uit een aantal onderdelen:

1. Het creëren van een toerisme en marketing platform in het kasteel.
2. Het aanbieden van daghoreca.
3. Het aanbieden van jaarlijkse nieuwe tentoonstellingen.
4. Het uitbesteden van onderhouds- en management werkzaamheden die momenteel ten laste van de Stichting Kasteel Radboud komen.
5. Het doen van een beperkt aantal investeringen om de aantrekkelijkheid van het kasteel te vergroten.

1. Het creëren van een toerisme en marketing platform in het kasteel.

In samenwerking met de ondernemers van Medemblik en omgeving, Stadshavens BV en de Stichting Holland boven Amsterdam wordt in het kasteel een toeristisch informatiepunt ingericht. Dit kantoor krijgt meerdere doelstellingen.

Belangrijk is dat hier actieve marketing van ondernemend en toeristisch Medemblik plaatsvindt. Daartoe zullen per bedrijfstak (denk aan winkeliers, restaurants, vakantieparken, watersport, musea e.d.) medewerkers worden belast met het geven van sturing aan dit initiatief en het verzorgen van communicatie naar hun achterban.

Een andere doelgroep wordt gevormd door de (Chinese) toeristen, die nu reeds met grote regelmaat naar Medemblik komen. Actieve marketing richting deze groep kan de bezoekersaantallen in het kasteel, maar ook in Medemblik zelf fors verhogen.

Een verdere stimulans voor het toerisme wordt gevormd door Rivercruise Rederijen. Deze doen met ingang van 2016 Medemblik circa 80 keer per jaar aan met schepen met gemiddeld 200 toeristen. Het streven van Stadshavens is om dit uit te breiden naar 200 bezoeken van cruiseschepen in 2017. Deze toeristen vormen een belangrijke doelgroep voor de middenstand van Medemblik.

Aangezien de Stichting Kasteel Radboud niet meer beschikt over de middelen om dit initiatief zelf te coördineren of te bemannen, moet dit plaatsvinden vanuit Stadshavens BV en/of de Stichting Holland boven Amsterdam. Deze instellingen zullen dan ook de regie hierover voeren.

Om e.e.a. logistiek gezien ook goed te organiseren is een nauwe samenwerking met Citytours zeer gewenst. Citytours zou het kasteel kunnen gebruiken als uitvalsbasis c.q. startpunt en zou hiervandaan alle trips kunnen beginnen. Aan

het vrijwilligersbestand (circa 10) van Citytours kan worden gevraagd om multifunctioneel inzetbaar te zijn bij zowel Citytours als het informatiepunt in het kasteel.

Aansturing van het toerisme en marketing platform dient echter professioneel te worden gedaan. Daarvoor kunnen we niet op vrijwilligers vertrouwen, gezien de gewenste continuïteit en de complexiteit van deze taak.

2. Het aanbieden van daghoreca.

Idealiter zou de avondcatering en de catering voor grote evenementen uitbesteed worden aan meerdere professionele cateraars, terwijl de dagcatering door de Stichting zelf wordt verzorgd, eventueel in samenwerking met 'Ned1671'.

Voor feesten en evenementen zou het toeristisch informatiepunt moeten kunnen beschikken over meerdere cateraars, die per event kunnen worden ingehuurd.

Het aanbod zou dan moeten bestaan uit high end, midden en eenvoudige catering, afhankelijk van de voorkeur van de klant. Het toeristisch informatiepunt kan dan zelf de regie bepalen en de uitvoering laten plaatsvinden op vergoeding- of percentage van de omzet basis.

De dag horeca kan worden uitbesteed aan Ned 1671 met de bedoeling dat er tijdens openingsuren altijd catering aanwezig is.

Deze aanpak zou betekenen dat het contract met Radboud Events moet worden opgezegd en dat meerdere nieuwe cateraars moeten worden gezocht. Te verwachten is dat de omzet per bezoeker hierdoor fors kan toenemen.

Het risico is het mislopen van reguliere vaste huurinkomsten. Daar tegenover staat wel het perspectief op eigen inkomsten uit event catering. Dit zou een aanzienlijke bijdrage kunnen leveren aan extra inkomsten.

3. Het aanbieden van jaarlijkse nieuwe tentoonstellingen.

De huidige tentoonstellingen in het kasteel staan te lang om herhaalbezoeken te stimuleren. Er moet een meer wisselend programma worden ontwikkeld, zodat het verassingseffect terugkeert. Het plan is om in de toekomst regelmatig korte tentoonstellingen te organiseren, waardoor het aantrekkelijk wordt het kasteel vaker te bezoeken. Voor 2016 is de tentoonstelling 'Alchemistes' ingekocht.

Deze tentoonstelling is gericht op kinderen van 6 tot 15 jaar en laat ze kennismaken met geuren uit de middeleeuwen.

Denkbaar is ook dat een (semi) permanente 3D tentoonstelling wordt ingericht over het in Medemblik gebouwde 18de eeuwse oorlogsschip dat op de bodem van de Finse Golf gevonden is en nog prachtig intact schijnt te zijn. Dat hoort in Medemblik thuis en past goed in het kasteel.

4. Het uitbesteden van een aantal werkzaamheden, die momenteel ten laste van de Stichting Kasteel Radboud komen.

De volgende werkzaamheden zouden kunnen worden uitbesteed. Dit zou de kosten van de Stichting Kasteel Radboud verder omlaag kunnen brengen:

- De gemeente Medemblik neemt het onderhoud van het terrein en het waterplantvrij houden van de slotgracht over.
- Stadshavens BV kan ondersteuning bieden bij management, organisatie, klein technisch onderhoud, administratie en bezetting.

5. Het doen van een beperkt aantal investeringen om de aantrekkelijkheid van het kasteel te vergroten.

Een aantal investeringen is nodig of wenselijk om het bovenstaande te realiseren:

- Het kasteel wordt in de donkere avonduren met floodlights belicht. Daardoor wint een dergelijke mooie locatie aanzienlijk aan 'smoel', Ook het liggen in de Pekelharinghaven en de Oosterhaven wordt hierdoor aantrekkelijker.
- Het zou de aantrekkelijkheid van een kasteelbezoek vergroten indien de kantelen weer begaanbaar worden gemaakt. Daarvoor is een investering in extra veiligheidsmaatregelen nodig. Nu kunnen bijvoorbeeld kinderen er vrij makkelijk vanaf vallen.
- Toiletcapaciteit moet worden gerenoveerd of uitgebreid (kelder).
- Er moet een kantoor c.q. informatieruimte worden ingericht voor het Toerist Informatiepunt.
- De verwarmingsinstallatie moet worden vernieuwd. Deze is 20 jaar oud en leidt to hoge stookkosten.
- Uitbreiden keuken.
- Inkoop en inrichting tentoonstellingen.
- Promotiemateriaal.

Overig.

- Via een watertaxi wordt het kasteel vanuit het centrum beter bereikbaar gemaakt. Het bootje van de havendienst (Dok) is hiervoor al geschikt gemaakt en start medio juni 2016 vanaf de Kwickels brug met het aanbieden van deze tour gedurende de weekenden en tijdens festiviteiten..
- Het kasteel wordt betrokken bij alle nautische evenementen.
- Samen met Stadshavens en d.m.v. terugkoppeling naar booteigenaren/ligplaatshouders worden evenementen georganiseerd. Te denken is bijvoorbeeld aan het organiseren van een middeleeuws diner

(zwijnen aan het spit) met overnachtingsmogelijkheid in middeleeuwse tenten op het kasteelterrein. Daarbij zou dan het sanitair van de haven gebruikt kunnen worden zolang het sanitair binnen het kasteel nog niet up-to-date is.

Waar zijn we het over eens?

Maandag 5 september 2016 heeft overleg plaatsgevonden met de gemeente, de SMB, Stadshavens en het Bakkerijmuseum. Het Bakkerijmuseum was erbij omdat het gesprek niet alleen over het voortbestaan van het kasteel ging; maar ook over het inrichten van een toeristisch marketingplatform in het kasteel. Uit het gesprek bleek dat alle partijen het eens zijn over het volgende:

- Het kasteel moet openblijven voor publiek
- Het kasteel redt dat financieel niet op eigen kracht.
- Er is behoefte aan gecoördineerde aanpak van de marketing van het toerisme in Medemblik.
- Bestaande initiatieven hiertoe komen onvoldoende van de grond.
- Het samenwerkingsplan tussen Stadshavens BV en de Stichting Kasteel Radboud is op dit moment het enige plan dat zicht biedt op een oplossing.
- Alles moet voor eind 2016 gerealiseerd zijn. Daarna heeft de Stichting Kasteel Radboud geen huurcontract en geen geld meer.

We hebben de volgende afspraken gemaakt:

- We sturen aan op effectuering van het samenwerkingsplan.
- Er zal een begroting gemaakt worden van het toeristisch informatiepunt, dat (uiteindelijk) met 3 fte in het kasteel gevestigd moet worden (zie hieronder). Onderdeel van deze begroting is ook de vormen bijdrage van de gemeente hierin. In de begroting wordt de optie uitgewerkt dat de samenwerkingsvorm de volledige huur, alle overige kosten (energie, onderhoud en eventueel personeel) en alle inkomsten overneemt van de Stichting Kasteel Radboud. Daarmee is een sluitende begroting van de Stichting in de toekomst gewaarborgd. Er zal budget worden toegekend aan de Stichting om de benodigde exposities en evenementen te realiseren.
- Het samenwerkingsverband zal in een aparte rechtsvorm worden ondergebracht. Dit om financiële vermenging met de betrokken partijen te voorkomen.

- Dit zal zo snel mogelijk ter besluitvorming aan het college van B&W en daarna ook aan de gemeenteraad worden voorgelegd.
- Op korte termijn moet met het personeel gesproken worden. Als zij worden opgenomen in het samenwerkingsverband, zal hun werkinhoud veranderen. Bekeken moet worden of hun ook de exit optie aangeboden moet worden. Overigens kan er pas definitief wat worden afgesproken als er een formele goedkeuring op het plan ligt.
- De SMB zal een nieuwe verwarmingsinstallatie verzorgen. De SMB is ook bereid (mogelijk wat in de tijd gespreid) haar medewerking te verlenen aan het verbouwen van de keuken en het begaanbaar maken van de kantelen.
- Vanaf 1 januari huurt Stadshavens BV het kasteel, in eerste instantie via een op maandbasis opzegbaar contract. Als alle voorgenomen plannen toch door de gemeenteraad afgeschoten worden, is het alsnog einde oefening. Stadshavens kan zich niet nu al vastleggen op een jaarcontract, laat staan een meerjaren contract, nu definitieve goedkeuring er nog niet ligt. SMB is bereid hieraan mee te werken.
- Vooruitlopend op realisering van de plannen biedt de Stichting nu reeds kantoorruimte aan aan het samenwerkingsverband. Hiermee is geen huur gemoeid in 2016. De tegenprestatie is dat de medewerkers het kasteel open kunnen houden.
- Het is de bedoeling dat andere musea aanhaken bij dit initiatief, te beginnen met het Bakkerijmuseum. Dat heeft zich hiertoe al bereid verklaard.
- Er wordt zo snel mogelijk gestart met dagcatering. Radboud Events heeft zich al eerder bereid verklaard hieraan mee te werken. Het ziet ernaar uit dat we pas vanaf 2018 definitief afscheid kunnen nemen van Radboud Events. Voor partijen kleiner dan 100 personen kunnen we ook in 2017 reeds een alternatieve cateraar aanbieden.

Financieel

Het financiële resultaat van bovenstaande aanpak is lastig te begroten. Onzeker is hoeveel extra bezoekers deze aanpak realiseert en hoeveel de dag- feest- en evenementcatering gaat opleveren.

Door het management en een deel van de dagelijkse organisatie door Stadshavens uit te laten voeren kan zonder oponthoud worden doorgestart op de reeds bij deze organisatie bestaande management structuur. Hierdoor worden hoge opstartkosten vermeden.

Met bovenstaand plan proberen we de inkomsten te verhogen en tegelijkertijd de kosten te verlagen en verleggen. Er bestaat een goede kans dat met realisatie van alle elementen uit deze aanpak een sluitende exploitatie kan worden bereikt. De Stichting Kasteel Radboud beschikt over een buffer van nog € 40.000,-- om eventuele tegenvallers op te vangen. Het zou wenselijk zijn als de gemeente op een dusdanige wijze ondersteunt en garant staat dat het voortbestaan van de Stichting voor de komende 5 jaar gewaarborgd is. Vanzelfsprekend moet de Stichting zich dan tot het uiterste inspannen om het aanspreken van deze garantie te voorkomen.

Begroting

Onderstaand is een begroting opgenomen voor het toeristisch informatiepunt. Uitgangspunten hierbij zijn:

- Jaar 2017 wordt een overgangsjaar. Gedurende dit jaar zal het contract van Radboud Events geleidelijk aflopen. In 2018 ontstaat ruimte voor eigen catering.
- De huur, die SMB ons in rekening brengt, wordt in 2017 op het huidige niveau bevroren. SMB heeft aangegeven dat een huur van € 50.000,-- nodig is om op lange termijn het onderhoud van het kasteel te kunnen waarborgen. We gaan ervan uit dat dit bedrag met ingang van 2018 verschuldigd zal zijn. De SMB draagt zorg voor een nieuwe stookinstallatie, het begaanbaar maken van de kantelen en het toegankelijk maken van de ruimten op de eerste etage van het kasteel, die nu nog voor opslag gebruikt worden.
- Het toeristisch informatiepunt gaat de marketing voor alle deelnemende musea verzorgen. Deze betalen hiervoor jaarlijks een bijdrage.
- De gemeente draagt het budget voor Citymarketing (€ 70.000,--) over aan het toeristisch informatiepunt. Daarbij is het denkbaar dat de medewerkster, die hier momenteel mee belast is, deel uit gaat maken van de ingeplande fte's. Zodra de inkomsten door groei van bezoekersaantallen en cateringinkomsten hoog genoeg zijn, kan de gemeentelijke bijdrage worden teruggeschroefd.
- We gaan er voorts vanuit dat bestaande subsidies gehandhaafd blijven.
- Vanaf 2018 (of zoveel eerder als haalbaar) is het kasteel weer gedurende het hele jaar geopend voor publiek.
- Met verlieslatende activiteiten (vertelconcerten en kinderpartijtjes) wordt gestopt.

- De medewerkers van de Stichting kasteel Radboud krijgen het aanbod in dienst te treden bij het toeristisch informatiepunt.
- In 2017 wordt begonnen met het aanbieden van dagcatering.
- Het toeristisch informatiepunt krijgt de rechtsvorm BV. Dat maakt de aandelen na een eventuele opstart door Stadshavens BV makkelijk overdraagbaar. Het is wenselijk om financieel een scheiding aan te brengen tussen Stadshavens BV en het toeristisch informatiepunt, gezien de verschillende aard van de werkzaamheden en doelstellingen.
- Er wordt een samenwerkingsovereenkomst gesloten tussen het toeristisch informatiepunt en de Stichting Kasteel Radboud. Deze houdt in dat de Stichting zorg zal dragen voor invulling van de museale functie van het kasteel, het inrichten van tentoonstellingen en het organiseren van evenementen. De Stichting heeft echter geen eigen middelen, maar zal hiertoe gefund worden vanuit het toeristisch informatiepunt. De Stichting Kasteel Radboud kan door als rechtspersoon te blijven voortbestaan geregistreerd blijven als museum en lid blijven van de Museumjaarkaartorganisatie.
- De Stichting Kasteel Radboud brengt de resterende eigen middelen als achtergestelde lening in in het toeristisch informatiepunt. De argumentatie hiervoor is dat de Stichting als geen ander belang heeft bij het open blijven van het kasteel en dat voor het toeristisch informatiepunt initiële funding moet worden gevonden.
- Het tekort aan initiële funding wordt middels een achtergestelde lening aangevuld door Stadshavens BV of de Gemeente Medemblik.
- Het eigen vermogen wordt gestort door Stadshavens BV of de Gemeente Medemblik.

	2014	2015	2016 B	2017 B	2018 B
Opbrengsten					
Entree	57.476	63.790	33.000	33.000	80.000
Museumjaarkaart	12.978	11.164	5.500	5.500	10.000
Pacht taveerne	25.814	25.150	24.000	24.000	
Stookkostenbijdrage	7.167	2.833			
Subsidie Provincie	7.500	16.807			
Subsidie gemeente	15.000	2.426	15.000	15.000	15.000
Subsidie Weeshuis	2.723		2.750	2.750	2.750
Budget gemeentepromotie				70.000	70.000
Bijdrage overige musea			5.000	5.000	20.000
Winkel en koffiekamer (netto)	2.588	6.630	3.000	3.000	6.000
Dagcatering (netto)				5.000	5.000
Eventcatering (netto)					50.000
Huwelijken (netto)	5.294	5.024	4.500	5.595	15.595
Kinderevenementen (netto)	-3.525	-19.242			
Rente	1.574	-184	200	100	100
Totaal opbrengsten	134.589	114.398	92.950	168.945	274.445
Kosten					
Salariskosten	71.277	66.130	40.000	125.000	150.000
Afvloeikosten			7.000		
Opleidingen	638	426		1200	1200
Ziekteverzuim	165	4.034	1.500	2.000	2.500
Reis- en verblijfkosten	2.737	2.738	2.000	3.000	3.500
Overige personeelskosten	1.638	3.871	4.500	2.000	2.000
Huur	38.271	19.402	38.500	38.500	50.000
Gas, water, electra	18.400	18.172	16.000	20.000	20.000
Aanschaffing/onderhoud	9.993	10.603	15.500	5.000	5.000
Reservering	6.730				
Administratie	840	748	800	800	800
Ontwerp/vormgeving	1.100	600	200		
Consultancy	8.914	5.376			
Kantoorkosten	5.773	5.184	5.000	5.000	5.000
Verkoop/marketing	10.953	14.991	2.800	2.000	2.000
Overige	1.229	1.224	1.200	1.200	1.200
Exposities	9.360	8.806	17.000	18.000	18.000
Totale kosten	188.018	162.305	152.000	223.700	261.200
Resultaat	-53429	-47907	-59050	-54755	13245

Balans toeristisch informatiepunt

Activa

Kantoorinrichting	5.000
Liquide middelen	95.000
Totaal	100.000

Passiva

Aandelenkapitaal	18.000
Achtergestelde lening Stichting Kasteel Radboud	40.000
Achtergestelde lening Gemeente	42.000
Totaal	100.000

Voordelen

Bovenstaande aanpak levert voor alle partijen voordelen op.

Voor de Gemeente Medemblik:

- Er wordt actief en op een gecoördineerde wijze aan Citymarketing gedaan.
- Dit legt geen extra beslag op de begroting en levert op termijn zelfs mogelijk een besparing op.
- Het kasteel blijft toegankelijk voor publiek.
- De geïnvesteerde financiële middelen worden op termijn terugbetaald.

Voor de Stichting Kasteel Radboud:

- Het kasteel kan open blijven.
- Openingstijden kunnen worden verruimd.
- Het kasteel wordt aantrekkelijker door een groter gedeelte open te kunnen stellen.
- De financiële problemen behoren tot het verleden.

Voor de SMB:

- Het kasteel wint aan attractiewaarde.
- Er is zicht op een sluitende huuropbrengst.

Voor andere musea:

- Er wordt actief voorzien in de marketingfunctie.

Voor Stadhavens BV:

- Medemblik en dus ook de haven wint aan aantrekkelijkheid voor cruiseschepen en passanten.
- De geïnvesteerde financiële middelen worden op termijn terugbetaald.

Randvoorwaarden

Bovenstaande aanpak zou voor alle betrokken partijen voordelig kunnen zijn.

Randvoorwaarden voor het slagen ervan zijn:

- De gemeente moet bereid zijn een budget voor City marketing ter hoogte van € 70.000,-- toe te kennen aan het toeristisch informatiepunt
- Besluitvorming moet nog in 2016 plaatsvinden. De Stichting Kasteel Radboud heeft niet de financiële armslag om langer te voldoen aan de lopende financiële verplichtingen.
- De beoogde bezoekersaantallen moeten worden gehaald.
- Er moet een horecaverunning verleend worden aan het toeristisch informatiepunt.

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-16-65306
Nummer: IVR-16-04573
Datum: 3-11-2016
Steller: College
Onderwerp: voortgang kasteel Radboud en quick scan musea

Inleiding

In juli 2016 heeft het college een informatienota (IVR-16-04345) aan de raad gestuurd over kasteel Radboud en de andere Medemblikker musea. In die informatienota heeft het college aangekondigd dat de raad in december 2016 een voorstel krijgt over de musea. In het proces om te komen tot een raadsvoorstel hebben zich recent ontwikkelingen voorgedaan, waar het college de raad graag kort over wil informeren.

Samenvatting

Quick scan

De portefeuillehouder heeft gesprekken gehad met het Bakkerijmuseum, het Stoommachinemuseum en de Museumstoomtram. Uit de gesprekken is duidelijk geworden dat de musea duidelijk voorzien in een behoefte. De musea worden goed bezocht en hoog gewaardeerd door de bezoekers. De musea zien ook ontwikkelkansen. In de huidige situatie is bij het Bakkerijmuseum en bij het Stoommachinemuseum echter sprake van een continuïteitsvraagstuk. Deze musea drijven voor een belangrijk deel op vrijwilligers. De musea slagen er wel in om enthousiaste vrijwilligers op operationeel niveau te werven. Het probleem is echter de aansturing en coördinatie van de vrijwilligers. Daar zijn professionals voor nodig. Ook andere functies, zoals marketing, vragen om een professionals benadering. Deze musea hebben daarvoor onvoldoende financiële middelen. De Museumstoomtram is een goed functionerende professionele organisatie. Daar is de continuïteitsvraag niet aan de orde.

Kasteel Radboud

Het continuïteitsvraagstuk is het meest urgent bij het kasteel. Stichting Monumenten Beheer (SMB) is de nieuwe eigenaar van het kasteel. Het kasteel wordt gehuurd door de stichting kasteel Radboud. Deze stichting kampt al enige jaren met forste tekorten. Beide partijen willen het kasteel open houden voor publiek en hebben samen met de Stadshavens BV onlangs een plan van aanpak opgesteld. Stadshavens BV heeft belang bij het kasteel als toeristische attractie. Het kasteel is een trekker voor bootrecreanten. Het 'plan van aanpak kasteel Radboud' hield op hoofdlijnen in:

1. versterking van:
 - a. de museale publieksfunctie;
 - b. de evenementen- en horecafunctie;
2. het oprichten en huisvesten van een toeristische-marketing organisatie-platform en het hiervoor beschikbaar stellen van financiële middelen door de gemeente.

Standpunt college over het 'plan van aanpak kasteel'

Het college kan zich in principe vinden in de onderdelen 1.a. en 1.b. van het 'plan van aanpak kasteel Radboud'. Het college kan zich echter niet vinden in onderdeel 2. van het plan: het creëren en huisvesten van een toeristisch marketing platform, om de volgende redenen:

- het is ongewenst om een apart toeristisch marketing platform/organisatie te creëren, naast het bestaande initiatief dat is ontstaan vanuit de strategie toeristisch marketing gemeente Medemblik. Deze strategie is op 12 november 2015 door de raad vastgesteld;
- De toeristische marketing wordt via het inmiddels opgezette lokale cluster en/of Holland boven Amsterdam (HbA) vorm gegeven. De gemeentelijke toeristische-marketing budgetten worden daarvoor ingezet. HbA is juist opgezet om de krachten te bundelen en om versnippering in middelen te voorkomen;
- Het is ongewenst om een marketing strategie te voeren vanuit een organisatie die niet alleen het algemeen belang dient, maar ook een eigen belang heeft.

Aangepast plan met hulp van aanjager

Het kasteel is belangrijk, omdat het grote cultuurhistorische en toeristische waarde voor Medemblik heeft. De raad heeft expliciet aangegeven mee te willen werken aan het behoud van het kasteel. Het college ondersteunt dan ook van harte plannen ter behoud van de openbare functie van het kasteel. De onderdelen 1.a. en 1.b. van het 'plan van aanpak kasteel' zijn dan ook een goede basis voor een nader plan. Het college wil echter ook graag een oplossing voor de knelpunten bij het Bakkerijmuseum en het Stoommachinemuseum. Ook voor deze musea is het wenselijk om een goed organisatorisch en financieel fundament te leggen. In de meerjarenbegroting is bij nieuw beleid een voorstel opgenomen om vanaf 2018 extra budget beschikbaar te stellen. In de vervolgaanpak wordt een koppeling gelegd tussen het kasteel en de andere musea. Het college wil graag dat de musea met een goed en integraal plan komen. Door onder meer organisatorische samenwerking en coöperatie op onder meer het gebied van marketing, worden de musea sterker.

Het maken van een totaalplan voor de musea is een stevige klus, die professionele begeleiding vergt. Het college wil de musea faciliteren in het proces om tot een aangepast plan te komen. Daartoe is de heer Goverse uit Medemblik bereid gevonden om de musea te begeleiden. De heer Goverse heeft ruime ervaring als ondernemer en aanjager van maatschappelijke en commerciële ontwikkelingen, zoals de Meelmolen en de Stadsbrouwerij in Medemblik. Het uitgangspunt is om de musea tot een ondernemersgericht bedrijfsplan te laten komen, waarbij de musea in de eigen kracht komen te staan.

De eigenaar van het kasteel, SMB, verleent medewerking aan de nu gekozen aanpak.

Planning

Het opstellen van een gedegen gezamenlijk plan vergt enige tijd. Het plan gaat onder meer over de organisatorische aspecten van de musea, bedrijfsplannen en de marketingcomponent. Met de partijen is afgesproken dat 2017 een overbruggingsjaar wordt. Halverwege 2017 moeten de contouren van het plan helder zijn, waarna in het 2^e halfjaar 2017 de raad een besluit kan nemen.

Financiële consequenties overbruggingsjaar 2017

Zoals bekend, kampt de stichting kasteel Radboud al enige tijd met financiële tekorten. Om het kasteel in het overbruggingsjaar 2017 open te kunnen houden is financiële steun nodig. Naar schatting is € 80.000,-- nodig. Ook het inzetten van de aanjager kost geld. Het college gaat nog in

gesprek met de betrokken partijen en stuurt in december 2016 (commissiebehandeling januari 2017) een voorstel naar de raad over het beschikbaar stellen van middelen voor het overbruggingsjaar 2017 en de kosten van de aanjager. In dat voorstel worden ook de kaders voor het integrale museaplan opgenomen, zodat de raad vanuit zijn rol sturing kan geven.

Financiële consequenties vanaf 2018

In museaplan dat in 2017 wordt opgesteld, worden structurele oplossingen voor de knelpunten bij de musea opgenomen. In de voorstellen voor de gemeentebegroting is vanaf 2018 reeds een structureel budget van € 75.000,- opgenomen voor de musea. Indien meer structurele of incidentele middelen nodig zijn, dan wordt die vraag meegenomen in het voorstel over het nieuwe plan dat in het 2^e halfjaar 2017 aan de raad wordt voorgelegd.

Procedure

1. In december 2016 wordt een voorstel naar de raad gestuurd over de kaders van het nieuwe plan en de dekking van de kosten van het overbruggingsjaar 2017 en de aanjager. In dit voorstel wordt ook nader ingegaan op de uitkomsten van de quick scan en hoe de aanpak er precies uitziet.
2. Het integrale museaplan wordt in het 2^e halfjaar 2017 ter besluitvorming aan de raad voorgelegd.

Vervolg (bijv. toezegging, raadsvoorstel etc.)

N.v.t.

Bijlage(n)

N.v.t.

Bijlage III

Invullen door de griffier		
voor	tegen	opmerkingen
paraaf		

PARTIJ VAN DE ARBEID
MEDEMBLIK

ChristenUnie

Geef geloof een stem

GROENLINKS
AFDELING Medemblik

Progressief
West-Friesland

MOTIE vreemd aan de orde van de dag

Onderwerp: Kasteel Radboud
Agendapunt: D.2
Ingediend door: M. Raat (VVD)
Mede-indieners: B. de Jong (PvdA), S. Visser (CU), A. van der Geest (PW2010), S. Zeilemaker (PWF), R. Manshanden (GL)

De raad van de gemeente Medemblik, in de vergadering bijeen op 5 juni 2014;

Gelet op artikel 36 van het Reglement van orde voor de raad van de gemeente Medemblik 2014;

Kennis genomen hebbende van de discussie in de commissie Bestuur en Middelen van 15 mei 2014 over Kasteel Radboud;

Overwegende dat:

- de gemeente geen eigenaar van Kasteel Radboud is maar wel het recht had om haar goedkeuring te verlenen aan de overdracht tussen het Rijk en de Nmo (Nationale Monumentenorganisatie);
- het college goedkeuring voor de verkoop heeft gegeven maar heeft verzuimd hierbij de publieke toegankelijkheid van het monument als essentieel te benadrukken (slechts het woord 'uitgangspunt' is gebruikt);
- hierbij de mensen van de Doe/Denktank niet zijn betrokken (terwijl de gemeente maanden goed contact met het orgaan onderhield en er zelfs deel van uitmaakte);
- die publieke toegankelijkheid cruciaal is voor het realiseren van de ambities van de door de Denktank ontwikkelde Kasteelvisie;
- de gemeente c.q. het college met de Doe/Denktank had afgesproken dat zij haar aanbevelingen zou meenemen in het uiteindelijke besluit richting het Rijk;
- het belangrijkste advies van de Doe/Denktank bestaat uit het publiek toegankelijk houden van Kasteel Radboud als toeristische attractie;
- de Nmo géén deel uitmaakt van de Doe/Denktank in tegenstelling tot wat in de informatienota van 11 maart 2014 wordt beweerd, waardoor de indruk zou kunnen bestaan dat een en ander al ter kennis van de Nmo is;
- de Nmo ook géén deel uitmaakt van de Doe/Denktank, in tegenstelling tot wat in een nieuwsbericht van de gemeente (d.d. 18 maart) op de website wordt beweerd (althoewel de Doe/Denktank wel probeert hen te betrekken);
- de Nmo op zoek zal gaan naar een nieuwe huurder, maar zij formeel geen verplichting heeft naar de Doe/Denktank (formeel: Stichting Kasteel Radboud) aangaande het geambieerde investerings- en exploitatieplan (van de Kasteelvisie);

Van mening zijnde dat:

- het college vooralsnog een belangrijke kans heeft gemist door niet bij deze goedkeuringsmogelijkheid een harde voorwaarde m.b.t. de publieke toegankelijkheid in zijn goedkeuring op te nemen;

- het vertrouwen van de Doe/Denktank en andere betrokkenen bij het Kasteel in het gemeentebestuur niet wordt bevorderd vanwege bovengenoemde reden, temeer zij altijd in het proces betrokken waren en steeds op enthousiasme konden rekenen;
- de gemeente zo snel als mogelijk alsnog met alle binnen haar mogelijkheden beschikbare middelen zowel bij het Rijk als Nmo zeer nadrukkelijk aangeeft dat de publieke toegankelijkheid (in de zin dat er aldaar een toeristische attractie geëxploiteerd kan worden) noodzakelijk is voor het welslagen van de Kasteelvisie;

Draagt het college op:

- zo snel mogelijk werk te maken van het laatstgenoemde punt onder 'van mening zijnde', en daarbij continu contact en overleg te onderhouden met (een) door het kasteelbestuur aangestelde vertegenwoordiger(s);
- deze motie z.s.m. bij alle betrokken partijen kenbaar te maken.

Ondertekend door:

M. Raat

B. de Jong

S. Zeilemaker

.....

(VVD)

.....

(PvdA)

.....

(PWF)

S. Visser

A. van der Geest

R. Manshanden

.....

(CU)

.....

(PW2010)

.....

(GL)